

61986J0034

HOTĂRÂREA CURȚII
din 3 iulie 1986*

Consiliul Comunităților Europene

împotriva

Parlamentului European

„Procedură bugetară: competența Parlamentului European de a majora cheltuielile neobligatorii”

Cauza 34/86

În cauza 34/86,

Consiliul Comunităților Europene, reprezentat de consilierii juridici D. Gordon-Smith și F. van Craeynest, în calitate de agenți, cu domiciliul ales la biroul J. Käser, director al Serviciului juridic al Băncii Europene de Investiții, Plateau de Kirchberg, Luxemburg,

reclamant,

susținut de

Republica Federală Germania, reprezentată de M. Seidel, Ministerialrat în cadrul Ministerului Federal al Economiei din Bonn, în calitate de agent,

Republica Franceză, reprezentată de G. Guillaume, director al Serviciului juridic al Ministerului Afacerilor Externe, în calitate de agent, și

Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord, reprezentat de agent T. J. G. Pratt, Treasury Solicitor, asistat de F. Jacobs, Queen's Counsel,

intervenienți,

împotriva

Parlamentului European, reprezentat de consilier juridic F. Pasetti-Bombardella, în calitate de agent, asistat de J. Lever, Queen's Counsel la Londra, și de domnul Lyon-Caen, avocat la Paris, cu domiciliul ales la Secretariatul General al Parlamentului, plateau de Kirchberg, Luxembourg,

pârât,

având ca obiect o acțiune în anulare privind legalitatea bugetului general al Comunității Europene pentru exercițiul financiar al anului 1986,

CURTEA,

* Limba de procedură: engleza.

constituită din Mackenzie Stuart, președinte, T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann și R. Joliet, președinți de cameră G. Bosco, O. Due, Y. Galmot, C. Kakouris, T. F. O'Higgins, F. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida și G. C. Rodríguez Iglesias, judecători,

avocat general: G. F. Mancini,
grefier: P. Heim

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1 Prin cererea depusă la grefa Curții la 11 februarie 1986, Consiliul Comunităților Europene a introdus, în temeiul articolului 173 din Tratatul CEE și al articolului 146 din Tratatul CEEA, o acțiune împotriva Parlamentului European având drept scop anularea parțială sau, în subsidiar, totală a bugetului general al Comunităților Europene pentru exercițiul financiar al anului 1986 (JO L 358), precum și anularea actului din 18 decembrie 1985 prin care președintele Parlamentului European a declarat că acest buget a fost în cele din urmă adoptat.

2 Consiliul, precum și guvernele german, francez și britanic, care au intervenit în litigiu în sprijinul concluziilor Consiliului, obiectează, în special, că Parlamentul European a majorat, printr-o serie de amendamente votate pe parcursul celei de-a doua lecturi a proiectului de buget la 12 decembrie 1985, anumite credite bugetare încălcând astfel tratatele, în special articolul 203 alineatul (9) din Tratatul CEE și dispozițiile corespunzătoare din tratatele CEEA și CECO. Aceste majorări au avut ca efect o creștere a cheltuielilor neobligatorii, prevăzute în bugetul pe anul 1986, în raport cu cele din exercițiul financiar al anului 1985, care au depășit rata maximă de creștere stabilită în conformitate cu articolul 203 alineatul (9).

3 Parlamentul European a concluzionat, în principal, că acțiunea este inadmisibilă. În subsidiar, Parlamentul consideră că a respectat litera și spiritul articolului 203 alineatul (9) din Tratatul CEE. Consiliul a fost cel care nu a respectat dispozițiile tratatelor, în special cele prevăzute de articolul 199 din Tratatul CEE, prezentând Parlamentului un proiect de buget și, după prima lectură a Parlamentului, un proiect modificat, a cărui adoptare ar fi pus Comunitatea în imposibilitatea de a face față angajamentelor sale.

Cu privire la admisibilitate

4 În primul rând, Parlamentul contestă posibilitatea pentru Consiliului de a invoca articolul 173 din Tratatul CEE pentru a anula bugetul, ca act al Parlamentului European. Conform acestei instituții, articolul 173 nu prevede că actele Parlamentului European pot face obiectul unui control al legalității și, pe de altă parte, nici nu permite Parlamentului să conteste, în fața Curții, legalitatea actelor Consiliului și ale Comisiei Comunităților.

5 Cu toate acestea, trebuie amintit că, în hotărârea din 23 aprilie 1986 (Parti écologiste „Les Verts”, 294/83, Rec. p. 1339), Curtea a stabilit că, în temeiul articolului 173 din Tratatul CEE, se poate iniția o acțiune în anulare împotriva actelor Parlamentului European menite să producă

efecte juridice față de terți, în cazul în care celelalte condiții prevăzute de această dispoziție sunt îndeplinite.

6 În această privință, este necesar să se precizeze că bugetul general al Comunităților este actul care prevede și autorizează în prealabil, în fiecare an, veniturile și cheltuielile; acestea trebuie să fie echilibrate, conform articolului 199 al doilea paragraf din Tratatul CEE. Comisia este cea care realizează execuția bugetară, în temeiul articolului 205, în limita creditelor alocate, în timp ce veniturile încasate determină nivelul bazei de calcul a taxei pe valoarea adăugată care urmează a fi transferată de către statele membre către resursele proprii ale Comunității. Rezultă că, odată ce președintele Parlamentului adoptă comunicarea la care face referire articolul 203 alineatul (7), bugetul se încadrează între actele care produc efecte juridice față de terți.

7 Parlamentul susține, în continuare, că, în orice caz, declarația făcută de președintele Parlamentului, în conformitate cu articolul 203 alineatul (7) din Tratatul CEE, că bugetul a fost aprobat în formă finală, nu poate fi considerat drept un act atacabil. În fapt, președintele Parlamentului intervine numai după încheierea procedurii bugetare, fără a putea influența rezultatul acesteia. A considera declarația președintelui Parlamentului drept un act atacabil ar duce, în aceste condiții, la instituirea unei a treia ramuri independente de autoritate bugetară, distinctă de celelalte două, Consiliul și Parlamentul.

8 Acest argument trebuie, de asemenea, să fie respins. Președintele Parlamentului este cel care constată formal că procedura bugetară a fost dusă la bun sfârșit prin adoptarea definitivă a bugetului și care conferă acestuia caracter obligatoriu, atât în raport cu instituțiile, cât și cu statele membre. În exercitarea acestei funcții, președintele Parlamentului intervine printr-un act juridic propriu, cu caracter obiectiv, în termenii unei proceduri caracterizate prin acțiunea comună a unor instituții diferite. Președintele adoptă acest act nu ca o autoritate distinctă ce nu este prevăzută de tratat, ci în calitate de organ al Parlamentului European.

9 În final, Parlamentul susține că deliberarea sa la a doua lectură asupra proiectului modificat de Consiliu nu poate face obiectul unei acțiuni în anulare.

10 Dezvoltând acest argument, Parlamentul explică faptul că, în cadrul procedurii bugetare, rolurile Parlamentului și ale Consiliului sunt complementare și că acțiunea comună a acestor două instituții duce la stabilirea bugetului care constituie un act comun care nu are echivalent cu nici un alt act al instituțiilor Comunității. În consecință, este exclus ca eventuala anulare a unui astfel de act să nu privească decât deliberările uneia din cele două instituții implicate. În acest sens, Parlamentul menționează că, în conformitate cu articolul 176 din Tratatul CEE, „instituția emitentă a actului anulat” este obligată să adopte măsurile impuse de executarea hotărârii Curții; or, bugetul Comunității este produsul a două instituții, ceea ce face ca această dispoziție să nu se poată aplica. Prin urmare, trebuie constatat că nu este posibil controlul bugetului pe calea unei acțiuni în anulare.

11 În replică la acest argument, Consiliul constată că, până la exercițiul financiar al anului 1975, bugetul era în orice caz supus controlului prevăzut de articolul 173 din Tratatul CEE, adoptarea bugetului constituind un act al Consiliului care produce efecte juridice. Este de neîgăduit că autorii revizuirilor tratatului în materie bugetară au dorit, prin lărgirea rolului Parlamentului European în acest domeniu, să înlăture bugetul din categoria actelor supuse controlului jurisdicțional.

Pe de altă parte, acest control este corolarul necesar al obligației instituțiilor de a acționa în limitele atribuțiilor care le sunt conferite.

12 Este necesar să se constate că, în temeiul articolului 203 alineatul (10) din Tratatul CEE, fiecare instituție își exercită competențele care îi sunt atribuite în materie bugetară cu respectarea dispozițiilor tratatului. În cazul în care nu este posibilă transmiterea actelor autorității bugetare pentru a fi verificate de către Curte, instituțiile care compun această autoritate ar putea încălca competențele pe care le au statele membre sau alte instituții sau ar putea depăși limitele stabilite în ceea ce privește competențele acestora. De altfel, nici o dispoziție din tratate nu exclude inițierea acțiunii în anulare împotriva actelor cu caracter bugetar.

13 În consecință, natura bugetară a actelor atacate nu reprezintă un obstacol în ceea ce privește admisibilitatea acțiunii. Observațiile Parlamentului referitoare la măsurile care trebuie adoptate în cazul anulării vor fi luate în considerare după examinarea pe fond.

14 Din toate considerentele menționate anterior rezultă că motivele invocate împotriva admisibilității acțiunii trebuie să fie respinse în întregime.

Cu privire la fond

15 Este necesar să se examineze, cu titlu introductiv, acele dispoziții ale articolului 203 din Tratatul CEE care se află în centrul disputei dintre părți, precum și cererea transmisă în cursul procedurii urmate în stabilirea bugetului pentru exercițiul financiar al anului 1986. Alineatul (9) din acest articol reglementează această procedură în măsura în care se referă la stabilirea cheltuielilor care sunt cunoscute ca neobligatorii, și anume cheltuielile altele decât cele care rezultă în mod obligatoriu din tratat sau din actele adoptate în temeiul acestuia.

16 Din dispozițiile articolului 203 alineatul (4) al doilea paragraf, alineatul (5) litera (a) și alineatul (6) rezultă că Parlamentul are dreptul de a amenda bugetul în ceea ce privește cheltuielile neobligatorii, Consiliul poate modifica oricare din amendamentele astfel adoptate, însă Parlamentul poate, la cea de-a doua lectură a proiectului de buget, astfel cum a fost modificat de Consiliu, să amendeze sau să respingă modificările aduse acestor amendamente de către Consiliu. Pe de altă parte, în ceea ce privește cheltuielile obligatorii, Parlamentul nu poate, la cea de-a doua lectură, să pună la îndoială decizia Consiliului referitoare la propunerile de modificare pe care Parlamentul le-a făcut în cursul primei lecturi.

17 Cu toate acestea, articolul 203 alineatul (9) prevede o limită în ceea ce privește majorarea cheltuielilor neobligatorii în raport cu cheltuielile de aceeași natură prevăzute în bugetul exercițiului financiar precedent. Această limită este exprimată printr-o „rată maximă de creștere” pe care instituțiile comunitare, în virtutea alineatului (9) al treilea paragraf, sunt obligate să o respecte în cursul procedurii bugetare.

18 În temeiul alineatului (9) al doilea paragraf, rata maximă este stabilită anual de către Comisie, pe baza a trei factori obiectivi, și anume evoluția produsului național brut, variația medie a bugetelor naționale și evoluția costului vieții. În cazul în care, în cursul procedurii bugetare, Parlamentul, Consiliul sau Comisia estimează că activitățile Comunității necesită o depășire a acestei rate, poate fi stabilită o nouă rată, în temeiul alineatului (9) al cincilea paragraf, printr-un acord încheiat între Consiliu și Parlament.

19 Pentru exercițiul financiar al anului 1986, Comisia a constatat, în urma consultării Comitetului de politică economică, faptul că rata maximă de creștere se ridică la 7,1%. În momentul prezentării proiectului preliminar de buget, Comisia a indicat că a avut drept obiectiv păstrarea creșterii creditelor bugetare necesare cheltuielilor neobligatorii în limita ratei maxime de 7,1%. Cu toate acestea, a adăugat că se pot face excepții de la acest principiu.

20 În această privință, Comisia a amintit, în special, în „introducerea politică generală” la proiectul preliminar de buget, că, încă din 1978, volumul creditelor de angajament a crescut într-un ritm net superior celui al creditelor bugetare și că această evoluție a avut ca rezultat, dată fiind eșalonarea în timp a operațiunilor aferente, o creștere constantă a necesităților financiare pentru a onora aceste angajamente. Aproximativ 10 300 milioane de ECU au fost acumulate începând cu anul 1978, din care 8 200 milioane ECU au fost alocate pentru cele trei fonduri structurale, și anume Fondul social, Fondul regional și secțiunea „Orientare” din cadrul FEOGA. Pentru a absorbi o parte din „costurile anterioare” și pentru a asigura acoperirea financiară, Comisia a considerat că majorarea creditelor bugetare trebuia să depășească rata de 7,1% în măsura necesară pentru a acoperi angajamentele în cauză în anul 1986.

21 La adoptarea proiectului de buget în primă lectură, Consiliul a stabilit o majorare a creditelor de angajament, precum și a creditelor bugetare, cu sume care se situau în limitele ratei maxime de 7,1%. După calculele Consiliului, proiectul de buget prevedea o majorare de 578,1 milioane ECU în credite de angajament, respectiv de 7,05% și de 430 milioane ECU în credite bugetare, respectiv de 7,04%.

22 În comentariile care însoțesc proiectul de buget, Consiliul s-a declarat „pregătit să reanalizeze creditele înscrise în FEDR și FSE la cea de-a doua lectură a proiectului de buget și să se asigure, cu această ocazie, că sumele necesare pentru a respecta angajamentele rezultate din negocierile de aderare în ceea ce privește două noi state membre sunt puse la dispoziția țărilor în cauză. De asemenea, a afirmat că este convins, în ceea ce privește costurile anterioare, „că este o problemă complexă pe care cele două ramuri ale autorității bugetare trebuie să o rezolve împreună și că orice soluție se va întinde pe mai multe exerciții financiare”.

23 Alineatul (9) al patrulea paragraf prevede că, în cazul în care rata de creștere care rezultă din proiectul de buget stabilit de Consiliu este mai mare de jumătate din rata maximă, Parlamentul, exercitându-și dreptul său de a face amendamente, poate mări nivelul cheltuielilor neobligatorii în limita a jumătate din rata maximă. În cazul de față, Consiliul a stabilit această marjă de manevră a Parlamentului la 291,1 milioane ECU pentru angajamente și la 216,65 milioane ECU pentru plăți.

24 Trebuie menționat că cifrele furnizate de Consiliu nu sunt calculate în raport cu cele rezultate din bugetul pe 1985, astfel cum a fost adoptat și publicat, ci în raport cu o bază de calcul corectată, întrucât Parlamentul a adoptat, în cursul procedurii bugetare care a dus la bugetul pe 1985, anumite amendamente față de care Consiliul a formulat rezerve și obiecțiuni. Cu toate acestea, dat fiind că bugetul pe 1985 nu a făcut obiectul vreunei acțiuni în timp util, Consiliul nu poate, în cadrul prezentei proceduri referitoare la bugetul pe 1986, să introducă o corecție a bazei pentru a majora cheltuielile neobligatorii, contestând regularitatea anumitor amendamente adoptate în cursul procedurii bugetare precedente; în fapt, majorările cheltuielilor rezultate din aceste amendamente fac parte din cheltuielile „exercițiului financiar în curs”, care constituie, în conformitate cu alineatul (9) primul paragraf, baza de calcul pentru aplicarea ratei maxime de creștere. În cazul în care nu se ține cont de corecția bazei de calcul operată de Consiliu, marja de

manevră a Parlamentului ar fi de 294 milioane ECU pentru creditele de angajament și de 217 milioane ECU pentru creditele bugetare.

25 Este evident că amendamentele adoptate de către Parlament la prima lectură au condus la o creștere globală a cheltuielilor neobligatorii sensibil superioare marjei de manevră menționate. Această creștere era, în raport cu proiectul de buget adoptat de Consiliu și conform diferitelor metode de calcul folosite de către Consiliu și Parlament, în orice caz, mai mare de 1700 milioane ECU pentru creditele de angajament, precum și pentru creditele bugetare.

26 Din dezbaterile parlamentare rezultă că aceste majorări au urmărit, în special, să contribuie la eliminarea „costurilor anterioare”, astfel cum propusese Comisia în proiectul de buget preliminar și să întărească, în plus, cele trei fonduri structurale pentru a permite acestora să facă față problemelor legate de aderarea la Comunitate a Spaniei și Portugaliei, la 1 ianuarie 1986. În rezoluția din 14 noiembrie 1985 privind proiectul de buget general, Parlamentul a declarat, după ce a reamintit obligațiile politice și juridice contractate în ceea ce privește noile state membre, că trebuiau reintroduse, pe baza cifrelor considerate necesare de către Comisie, „creditele absolut necesare pentru a face față extinderii și majoritatea plăților rezultate din angajamentele care au fost deja aprobate în exercițiile financiare anterioare”, cele două categorii de credite fiind absolut necesare.

27 La cea de-a doua lectură a bugetului, Consiliul a hotărât să majoreze cheltuielile neobligatorii, în raport cu cifrele stabilite prin proiectul de buget, cu 1 199 milioane ECU pentru creditele de angajament și cu 1 251 milioane ECU pentru creditele bugetare. Aceste sume reprezentau o rată de majorare, calculată în funcție de baza pentru anul 1985 corectată de Consiliu, de 14,63% pentru creditele de angajament și de 20,5% pentru creditele bugetare. Prin scrisoarea din 29 noiembrie 1985 adresată președintelui Parlamentului, Consiliul a explicat modul în care a hotărât cu privire la amendamentele adoptate de Parlament la prima lectură, indicând totodată faptul că a fost stabilit de Consiliu „pe cale de consecință” să propună Adunării ca, pentru anul 1986, în ceea ce privește cheltuielile neobligatorii, noi rate pentru creditele de angajament (14,63%) și pentru creditele bugetare (20,5%).

28 La începerea dezbaterilor privind a doua lectură a bugetului, Parlamentul a lăsat să se înțeleagă că a considerat că modificările acceptate de Consiliu erau prea modeste și că nu era pregătit să aprobe nici sumele stabilite de Consiliu la a doua lectură, nici datele modificate privind rata maximă de creștere. În fapt, dezbaterile au fost caracterizate de preocuparea de a stabili un buget astfel încât cheltuielile legate de extindere și de „costurile anterioare” să fie suficient luate în considerare.

29 În cursul celei de a 1052-a sesiuni, ținute la Strasburg la 11 și 12 decembrie 1985, Consiliul a formulat încă o propunere de compromis pe care a descris-o ca fiind ultima. Cu această ocazie, Consiliul s-a declarat pregătit să accepte o nouă majorare a sumelor stabilite la a doua lectură, și anume 195,7 milioane ECU cu titlul de credite de angajament și 241,8 milioane ECU cu titlul de credite bugetare. A propus, de asemenea, aducerea la o rată maximă de creștere de 17,02% pentru creditele de angajament și de 24,46% pentru creditele bugetare. Consiliul și-a autorizat președintele să prezinte aceste propuneri Parlamentului, precizând totodată că acestea vor fi retrase în cazul în care Parlamentul nu își dă acordul.

30 Întrucât Parlamentul nu a acceptat aceste propuneri de compromis, președintele Consiliului le-a retras oficial. Pe de altă parte, Parlamentul a adoptat amendamentele care au dus la majorarea

creditelor, în raport cu cele stabilite de proiectul modificat de Consiliu, la 401,7 milioane ECU pentru creditele de angajament și la 563,3 milioane ECU pentru creditele bugetare. Totalul creditelor aferente cheltuielilor neobligatorii a ajuns, de asemenea, la 9 801,9 milioane ECU pentru creditele de angajament, respectiv 7917,7 milioane ECU pentru creditele bugetare. La 18 decembrie 1985, președintele Parlamentului a declarat că procedura bugetară a fost finalizată și că, în consecință, bugetul general pentru exercițiul financiar 1986, astfel cum a fost aprobat de Parlament la a doua lectură, a fost adoptat în forma sa finală.

31 Cifrele sus-menționate arată că majorarea cheltuielilor neobligatorii rezultată din a doua lectură a bugetului realizată de Parlament era de 18,17% (angajamente) și de 29,10% (plăți) în raport cu bugetul pe 1985, astfel cum fusese adoptat, aceste cifre reprezentând 19,53%, respectiv 29,73% în raport cu baza de calcul pe 1985 corectată, astfel cum fusese calculată de Consiliu.

32 Această expunere sumară permite constatarea a trei situații de fapt în ceea ce privește cererea care a fost făcută cu privire la punerea în aplicare a dispozițiilor referitoare la rata maximă de creștere:

a) Comisia, Consiliul și Parlamentul au fost de acord că rata de creștere astfel cum a fost stabilită de Comisie nu era suficientă pentru a permite buna funcționare a Comunităților în cursul exercițiului financiar al anului 1986;

b) Consiliul și Parlamentul nu au reușit să se pună de acord cu privire la o nouă rată maximă de creștere, cu toate că pozițiile finale adoptate de aceste două instituții au fost destul de apropiate;

c) creditele adoptate de Parlament la a doua lectură și ratificate prin buget, astfel cum a fost adoptat la 18 decembrie 1985 de către președintele Parlamentului depășeau rata maximă de creștere stabilită de Comisie și diferitele rate modificate, care au fost propuse de Consiliu.

33 Constatarea de la litera b) este contestată de către Consiliu. Acesta din urmă susține că, prin acceptarea majorărilor propuse la a doua lectură de către Consiliu, Parlamentul a acceptat implicit rata maximă stabilită de către Consiliu. Cu toate acestea, Parlamentul a observat că o astfel de teză ar face să fie acceptată o nouă rată, care ar fi stabilită în mod unilateral de către Consiliu, întrucât tratatul necesită un acord între Consiliu și Parlament. De asemenea, acesta a menționat că Parlamentul nu are numai posibilitatea de a accepta sau de a refuza noua rată propusă de către Consiliu, ci deopotrivă, în orice moment, în temeiul articolului 203 alineatul (8) din tratat, de a respinge proiectul de buget în ansamblu.

34 În această privință, ar trebui precizat că, deși tratatul prevede că stabilirea ratei maxime de către Comisie trebuie efectuată pe baza unor elemente obiective, nu a fost prevăzut nici un criteriu pentru modificarea acestei rate: este suficient ca, în conformitate cu alineatul (9) al cincilea paragraf de la articolul 203, Consiliul și Parlamentul să ajungă la un acord. Dată fiind importanța unui astfel de acord, care oferă celor două instituții, acționând împreună, libertatea de a majora creditele pentru cheltuielile neobligatorii în plus față de rata stabilită de Comisie, acest acord nu poate fi considerat ca încheiat, pe baza intenției prezumată a uneia sau a alteia dintre instituții.

35 Constatarea de la litera c) este contestată de către Parlament. Această instituție susține că cheltuielile neobligatorii pentru exercițiul financiar al anului 1986, referitoare la extindere și la resorbția „cheltuielilor anterioare”, nu aveau echivalent în exercițiul financiar al anului 1985. Prin

urmare, ele nu puteau fi vizate de procedura stabilită la articolul 203 alineatul (9) și constau în aplicarea unei rate maxime de creștere asupra cheltuielilor neobligatorii pentru exercițiul financiar în curs.

36 Acest argument nu poate fi acceptat. Alineatul (9) primul paragraf prevede că, „în raport cu totalul cheltuielilor altele decât cele care rezultă obligatoriu din tratat sau din actele adoptate în temeiul acestuia”, în fiecare an este stabilit un nivel maxim „în raport cu cheltuielile de aceeași natură din exercițiul financiar în curs”. Expresia „cheltuieli de aceeași natură” se poate referi numai la cheltuielile menționate la începutul acestei teze, respectiv cele neobligatorii. Rezultă că tratatul nu recunoaște existența cheltuielilor neobligatorii a căror majorare depășește sfera de aplicare a ratei maxime de creștere.

37 În memoriul său în apărare, Parlamentul reproșează, în plus, Consiliului că s-a comportat în mod nelegal prezentând un proiect de buget incomplet, în special pentru că nu includea creditele necesare pentru a face față extinderii și resorbției „cheltuielilor anterioare”. De asemenea, Consiliul a încălcat principiile generale ale unei introduceri în buget complete și reale. Acest comportament a constrâns Parlamentul să completeze bugetul și, astfel, și-a limitat competențele conferite.

38 Indiferent care ar fi impactul acestui argument asupra depășirii, prin amendamentele adoptate de către Parlament, a ratei maxime de creștere, este suficient să se constate, la acest punct, că nu este de competența Curții, ci a Consiliului și Parlamentului, acționând împreună, să stabilească cerințele pe care le impun pentru bugetul Comunității anumite situații speciale cum este aderarea unor noi membre sau resorbția „cheltuielilor anterioare”.

39 Prin urmare, trebuie constatat că actul președintelui Parlamentului din 18 decembrie 1985, prin care acesta declară că bugetul pe 1986 a fost aprobat în forma sa finală, a fost adoptat într-un moment în care procedura bugetară nu era încă finalizată, neexistând un acord între cele două instituții în cauză în ceea ce privește cifrele stabilite pentru noua rată maximă de creștere. Prin urmare, acest act este lovit de nelegalitate.

Cu privire la consecințele nelegalității constatate

40 Consiliul solicită anularea bugetului pe 1986 atât timp cât creditele de angajament și creditele bugetare cu titlu de cheltuieli neobligatorii depășesc noile rate de creștere propuse de către Consiliu prin scrisoarea din 29 noiembrie 1985 adresată președintelui Parlamentului. De asemenea, Consiliul solicită Curții să prevadă că declarația privind adoptarea finală a bugetului, astfel cum a fost pronunțată de către președintele Parlamentului la 18 decembrie 1985, a fost făcută prin încălcarea tratatelor, în special a articolului 203 alineatele (7) și (9) din Tratatul CEE și a dispozițiilor paralele din tratatele CEEA și CECA. În subsidiar, Consiliul solicită anularea bugetului pe 1986 în ansamblul său și, pe cale de consecință, a actului președintelui Parlamentului din 18 decembrie 1985 și invită Curtea să indice, în cazul anulării totale, efectele care trebuie considerate ca definitive.

41 Parlamentul solicită Curții, în cazul în care aceasta consideră acțiunea ca fiind întemeiată, să specifice dacă anularea se referă la buget în ansamblul său, astfel încât să acopere întreaga procedură bugetară, care a fost viciată încă de la început de comportamentul nelegal al Consiliului. Parlamentul subliniază că o anulare parțială ar fi contrară caracterului de act unic al

bugetului și, în plus, ar permite ca proiectul modificat de Consiliu la a doua lectură să continue să producă efecte, rezultat contrar articolului 203 alineatul (9).

42 Mai întâi, este necesar să se observe că, în cazul în care este de competența Curții să se asigure că instituțiile care constituie autoritatea bugetară respectă limitele competențelor lor, nu poate interveni în procesul de negociere dintre Consiliu și Parlament care trebuie să ducă, cu respectarea acestor limite, la stabilirea bugetului general al Comunităților. În consecință, este necesar să se respingă concluziile principale ale Consiliului care solicită anularea parțială a bugetului, care ar avea ca efect intrarea în vigoare a versiunii documentului care rezultă din propunerile transmise Parlamentului de către Consiliu la 29 noiembrie 1985.

43 În continuare trebuie observat că neregularitatea care însoțește actul președintelui Parlamentului din 18 decembrie 1985 își are originea în faptul că acesta a constatat, în temeiul articolului 203 alineatul (7), că bugetul a fost adoptat „în formă definitivă”, cu toate că nu fusese luată o hotărâre definitivă, cele două instituții neajungând încă la un acord asupra cifrelor referitoare la o nouă rată maximă de creștere.

44 Privind, retrospectiv, situația astfel cum se prezenta în momentul celei de a doua lecturi a bugetului de către Parlament, se pare că pozițiile respective ale celor două instituții nu puteau constitui un obstacol în fața posibilității de a ajunge la un acord. Într-adevăr, majorările cheltuielilor neobligatorii stabilite de Parlament reprezentau rate de creștere de 18,17% pentru creditele de angajament și de 29,10% pentru creditele bugetare, în timp ce ratele rezultate din ultimele propuneri ale Consiliului – propunerile de compromis, retrase ulterior – erau de 17,02% și, respectiv, de 24,46%.

45 Curtea nu trebuie să examineze în ce măsură atitudinea Consiliului sau a Parlamentului, în cursul întregii negocieri bugetare, le-a împiedicat să ajungă la un acord. Aceasta trebuie să se limiteze la a declara că, în lipsa acestui acord esențial, președintele Parlamentului nu putea constata în mod legal că bugetul a fost adoptat în forma sa definitivă; prin urmare, această declarație trebuie să fie anulată.

46 Anularea actului președintelui Parlamentului face ca bugetul pe 1986 să fie lipsit de valabilitate. Prin urmare, nu este necesar să se dea o hotărâre cu privire la pretențiile Consiliului de a se obține anularea totală a bugetului.

47 Este de competența Consiliului și a Parlamentului să adopte măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentei hotărâri și să reia procedura bugetară chiar din punctul în care Parlamentul, la a doua lectură, a majorat creditele cu titlu de cheltuieli neobligatorii, depășind rata maximă de creștere stabilită de către Comisie, fără a ajunge la un acord cu Consiliul cu privire la cuantumul noii rate.

48 Declararea lipsei de valabilitate a bugetului pe 1986 intervine în momentul în care trecuse deja o perioadă importantă din exercițiul financiar 1986. În aceste circumstanțe, necesitatea de a garanta continuitatea serviciului public european, precum și importante motive de certitudine juridică, comparabile celor care intervin în cazul anulării anumitor regulamente, justifică exercitarea de către Curte a competenței conferite acesteia în mod expres de articolul 174 al doilea paragraf din Tratatul CEE în cazul anulării unui regulament și faptul că aceasta susține că efectele bugetului pe 1986 trebuie considerate ca fiind definitive. În situația specială a acestei spețe, este necesar să se considere că anularea actului președintelui Parlamentului nu poate pune

la îndoială valabilitatea plăților efectuate și angajamentele puse în aplicare din bugetul pe 1986 până la pronunțarea prezentei hotărâri.

49 În cadrul prezentei proceduri, Consiliul a prezentat în continuare o solicitare care nu se referă la punerea în aplicare a ratei maxime de creștere, ci creșterea de către Parlament, la a doua lectură, a anumitor linii bugetare legate de cheltuieli care sunt, în opinia Consiliului, cheltuieli obligatorii.

50 Ca urmare a anulării actului președintelui Parlamentului din 18 decembrie 1985, această cerere nu mai are obiect. Pe de altă parte, este necesar să se observe că problemele de delimitare a cheltuielilor neobligatorii în raport cu cheltuielile obligatorii fac obiectul unei proceduri interinstituționale de conciliere instituite prin Declarația comună a Parlamentului European, a Consiliului și a Comisiei din 30 iunie 1982 (JO C 194) și că acestea sunt de natură să fie rezolvate în acest cadru.

51 În concluzie, este necesar:

– să se anuleze actul președintelui Parlamentului din 18 decembrie 1985 prin care se constată că bugetul pe anul 1986 a fost adoptat în forma sa finală („hotărârea definitivă a bugetului general al Comunităților Europene pentru exercițiul financiar 1986”);

– să se specifice că această anulare nu poate pune la îndoială valabilitatea plăților efectuate și a angajamentelor asumate înainte de pronunțarea prezentei hotărâri, în execuția bugetului pe 1986, astfel cum a fost publicat în Jurnalul Oficial;

– să se respingă acțiunea în privința celorlalte capete de cerere.

Cu privire la cheltuielile de judecată

52 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată la plata cheltuielilor de judecată. Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 69 alineatul (3) primul paragraf, Curtea poate compensa cheltuielile în totalitate sau parțial, în cazul în care părțile cad în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere. Întrucât părțile au căzut în anumite pretenții, este necesar să se compenseze cheltuielile de judecată. Intervenienții își vor suporta propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

hotărăște:

1) Se anulează actul președintelui Parlamentului European din 18 decembrie 1985 prin care se constată că bugetul pe 1986 a fost adoptat în forma sa definitivă („adoptarea definitivă a bugetului general al Comunităților Europene pentru exercițiul financiar al anului 1986”).

2) Anularea actului președintelui Parlamentului European din 18 decembrie 1985, citat anterior, nu poate pune la îndoială valabilitatea plăților efectuate și a angajamentelor

asumate înainte de pronunțarea prezentei hotărâri, pentru punerea în aplicare a bugetului pe 1986 astfel cum a fost publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene.

3) Se respinge acțiunea în privința celorlalte aspecte.

4) Fiecare parte, inclusiv intervenienții, își va suporta propriile cheltuieli de judecată.

Mackenzie Stuart	Koopmans	Everling	Bahlmann	Joliet
Bosco	Due	Galmot		Kakouris
O'Higgins	Schockweiler	Moitinho de Almeida	Rodríguez Iglesias	

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 3 iulie 1986.

Grefier
P. Heim

Președinte
A. J. Mackenzie Stuart